

**Teater
Gymnasiet
& åk 7-9**

En kvick föreställning om förhastade slutsatser och längtad verklighet som undersöker människors dragning till att skvallra och gadda ihop sig i avsaknad av källkritik och ansvar.

Lärarhandledning

Förberedelse

Hej lärare!

Den här lärarhandledningen vänder sig till dig som lärare. Den är framtagen för att vara ett stöd till dig så att du kan förbereda dina elever på den upplevelse ni ska ta del av. Den innehåller information om produktionen/workshopen, praktiska fakta som är bra att känna till, några tips på hur vi tänker att upplevelsen kan kopplas till mål i läroplanen och övningar för att ni ska kunna arbeta med upplevelsen efteråt.

För dig som vill och kan lägga lite mer tid på arbetet med dina elever inför/efteråt finns det också länkar till mer information, videoklipp och annan fördjupning.

Vi hoppas att du och dina elever ska få en bra upplevelse som inspirerar och väcker nya tankar och känslor!

Viktigt angående Covid -19

Hösten 2021 ser inte ut som vanligt, men vi hoppas kunna genomföra våra föreställningar/konserter/workshops för skolorna utifrån de riktlinjer som finns och de säkerhetsåtgärder som krävs för att alla parter ska få en trygg och säker upplevelse.

Det här gör vi:

Vi följer Folkhälsomyndighetens och Regeringens rekommendationer:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/verksamheter/information-till-arrangorer-av-evenemang/>

Vi har tagit fram hygien- och säkerhetsrutiner där vi ser till att ensemblen är frisk, och att avstånd hålls i största möjliga utsträckning.

Det här behöver du göra:

Hjälp oss att hjälpa eleverna att hålla avstånd och god handhygien. Följ Folkhälsomyndighetens rekommendationer för skola.

Förberedelse

Så här förbereder du din klass

Samtala i klassrummet om teater innan ni går på föreställningen. Detta är för att förbereda dina elever och så de kan dela med sig av erfarenheter till varandra. Skriv gärna upp deras svar på tavlan.

Här är exempel på frågor ni kan samtala kring:

- Vad tänker de på när de hör ordet teater?
- Fråga eleverna om någon varit på en teaterföreställning förut? – vad såg de då, och hur var det?
- Fråga dina elever om de har några förväntningar på den föreställningen ni ska se nu.

PRAKTISK INFORMATION

- Teater för åk 7-9 + gymnasiet
- Föreställningen är 55 min
- Salongsdörrarna öppnar 15 min innan föreställningen börjar
- [Teater Västernorrland \(teatervasternorrland.se\)](http://teatervasternorrland.se)

Fakta!

Upplevelsen och undervisningen

Regissörens ord

Vad händer när vi spenderar alltmer tid framför en skärm? I en värld styrd av algoritmer som levererar skraddarsydda sanningar för just dig? Hur ska vi lära oss om mod och ärlighet när vi så lätt låter digitala filterbubblor och åsiktskorridorer komma emellan oss och styra vår tillvaro? Att ständigt vara uppkopplad, tillgänglig och samtidigt kunna vara dold, gömd – osynlig, mitt i vardagen där våra sociala liv utspelar sig. Bortkopplad från verkligheten och samtidigt mitt i den.

Bara en annan sorts verklighet.

Hur ska vi i denna verklighet kunna avgöra vad som är äkta och vad som är fejk? Fakta eller åsikt?

Ja skiter i att det är fejk det är förjävligt ändå är en berättelse om längtan, missförstånd och svek. Om ensamhet och vänskap. Om den moderna människan och de känslor som skapas i den digitala världen. Om snöbollseffekten, den komplexa kedjan av orsak och verkan, som så ofta utspelar sig på nätet. Den ställer frågan om vem eller vilka som egentligen bär ansvaret för de efterföljande handlingarna. Det är också en historia om medmänsklighet och civilkurage. Om en möjlig väg framåt för att kunna leva i och hantera den nya världen.

Karl Seldahl - regissör

Lgr11 Övergripande mål och riktlinjer

GRUNDSKOLAN ÅK 7-9

Lgr11 Övergripande mål och riktlinjer 2.2 Kunskaper - Mål s.14

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola:

Kan använda många olika uttrycksformer så som språk, bild, musik, drama samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

Lgr11 Svenska - Syfte s.247

I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

Svenska centralt innehåll, årskurs 7 - 9 s.251

Berättande texter och sakprosatexter

Texter som kombinerar ord, bild och ljud, och deras språkliga och dramaturgiska komponenter. Hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i tv-serier, teaterföreställningar och webbtexter.

GYMNASIET

Kunskaper 2.1 Mål

Det är skolans ansvar att varje elev kan hämta stimulans ur kulturella upplevelser och utveckla känsla för estetiska värden.

Koppling
till LGR!

Efterarbete

Så här följer du upp med eleverna efteråt.

Genom att samtala om en scenkonstupplevelse tränar eleverna på att analysera konstnärligt och dramatiskt innehåll såsom föreställningens budskap, pjäsens dramaturgi, olika tekniska beståndsdelar, samtida kontext och så vidare. Det är en form av källkritisk övning där man frågar sig varför, av vem, för vem.

Analysera!

Det finns tre grundförutsättningar du som lärare kan utgå ifrån och kommunicera när du leder ett samtal med dina elever:

- Vänta med värderingar som bra eller dåligt.
- Alla val i föreställningen är medvetna val.
- Utgå från dig själv och din egen upplevelse.

Börja med dessa två frågor:

- När började föreställningen tycker du?
- Under hur lång tid utspelade sig pjäsen?

Beskriva

Börja med att så konkret som möjligt beskriva vad ni såg och hörde. Försök vara konkreta! Låt eleverna säga saker som du som lärare kan lista på tavlan.

Exempel

Vilka rollkaraktärer var med? Hur såg kläderna ut? Vad var det för musik och ljud i föreställningen? Hur såg scenografin ut?

Tolka

Nu är det dags att tolka föreställningens beståndsdelar. Gå igenom de saker ni listat på tavlan. Fråga er varför denna detalj var med i föreställningen och vad det bidrog till i berättelsen?

Reflektera

Som lärare och samtalsledare kan du med fördel uppmuntra till reflektioner under tolkningsdelen. Går det att associera till den verkliga världen utifrån teaterföreställningen?

Skapa

Tänk om du fick uppdraget att göra en affisch till föreställningen, och en ny titel. Diskutera och prova er fram till en titel och/eller skapa en ny affisch, i mindre grupper eller individuellt. Berätta för varandra hur ni tänkte och varför ni valde att göra som ni gjorde..

Övning!

Tips för vidare fördjupning

Program från UR

På UR Play finns flera programserier som behandlar sociala medier och källkritik. Nedan följer förslag på program att se tillsammans med din klass:

Bella loggar in: Fake news.

Hur kan en lära sig att vara källkritisk? Programledaren Bella träffar en lärare, en journalist och en satiriker.

[Bella loggar in: Fake news | UR Play](#)

Har jag något val? – Att vara vaksam.

Om källkritik, sätt att utvidga sin filterbubbla. Om fejknyheter, källkritik och filterbubblor i digitala/sociala medier. Jack Werner medverkar i programmet

[Har jag något val?: Att vara vaksam | UR Play](#)

Världen online: (Sant eller falskt).

Programledarna Idun och Samson träffar barn och vuxna och gör olika typer av experiment kopplade till sociala medier. Behandlar bland annat hur sociala medier påverkar våra hjärnor.

<https://urplay.se/program/207891-varlden-online-sant-eller-falskt>

Säg till, säg ifrån: Ryktet.

Korta animerade filmer som presenterar ett dilemma kopplat till sex och sociala medier. I avsnittet Ryktet sprider Cecilie ett rykte på nätet om sin kompis. Till filmerna finns en skriftlig lärarhandledning.

<https://urplay.se/program/214279-sag-till-sag-ifran-ryktet>

Källkoll: En guide till fejkvärlden.

Programledarna Åsa Larsson, Jack Werner och Edwin Safari undersöker falska påståenden på nätet.

<https://urplay.se/program/221598-kallkoll-en-guide-till-fejkvarlden>

Orka plugga: Källkritik.

<https://urplay.se/program/197520-orka-plugga-kallkritik-att-dela-pa-internet?autostart=true>

På Netflix

The Social Dilemma

Orlowski, J. (Författare och regissör), Coombe, D. (Författare) & Curtis, V. (Författare). (2020). [Film]. USA: Netflix.

Referenslitteratur och media

Ja skiter i att det är fejk det är förjävligt ändå: om myter på nätet, fejkade berättelser och vikten av källkritik.

Författare: Jack Werner

Stockholm: Albert Bonniers förlag.

Yrkesroller på teatern

Det är många människor som behövs för att göra en teaterföreställning, det är ett riktigt teamarbete. Nedan följer en beskrivning av yrkesroller som ofta finns med i arbetet kring en teaterföreställning:

Regissör

Den som leder arbetet med föreställningen och bestämmer hur slutresultatet ska bli.

Skådespelare

De som spelar de olika rollkaraktärerna i föreställningen.

Scenograf

Den som arbetar med hur det ska se ut på scenen.

Kostymdesigner

Den som arbetar med vad alla olika rollkaraktärer ska ha för kläder.

Maskdesigner

Den som arbetar med hur alla olika rollkaraktärer ska se ut i ansiktet och håret.

Ljusdesigner

Den som arbetar med hur ljuset ska se ut och förändras i föreställningen.

Dramaturg

Den som hjälper till så att berättelsen i pjäsen och föreställningen är bra uppbyggd.

Kostymmästare

Den som hjälper till att sy och ta fram de kläder som kostymören har bestämt.

Producent

Den som leder arbetet med hela produktionen och ser till att alla i teamet gör det de ska.

Rekvisitör

Den som ansvarar för alla lösa föremål som skådespelarna använder i en föreställning. Som exempelvis muggar, tallrikar, knivar, böcker med mera.

Turnéläggare

Arbetar med att planera hur föreställningen ska resa mellan olika platser, alternativt hur olika publikgrupper ska ta sig till teatern.

Belysningsmästare

Den som arbetar med alla scenlampor på teatern och hjälper ljusdesignern att rikta scenlampor och programmera ljusmoment i ljusbordet.

Scenmästare

Den som iordningställer scenen inför föreställning och ansvarar för att allt bakom scenen flyter på. Exempelvis kanske det ska snöa på scenen eller så ska kanske någon komma upp ur golvet.

Marknadsförare

Arbetar med att få många människor att vilja se föreställningen, exempelvis genom annonser, facebookinlägg med mera.

AD (Art Director)

Den som bestämmer hur exempelvis affischen och annonser och ska se ut.

Fotograf

Den som tar föreställningsbilder och affischbilder.

Teaterchef

Den som är chef över hela teatern och bestämmer vad teatern ska spela för föreställningar.

Dramapedagog

Den som arbetar pedagogiskt omkring föreställningen i möte med publiken.